

ФАКОМ АД - Скопје

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА**

Скопје, јули 2025

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-4
Финансиски извештаи	
Биланс на успех	5
Извештај за сеопфатна добивка	6
Извештај за финансиска состојба	7
Извештај за паричните текови	8
Извештај за промените во главнината	9
Белешки кон финансиските извештаи	9-40
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА ФАКОМ АД - Скопје

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ФАКОМ АД – Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2024 година, како и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на ревизијата спроведена во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Заради прашањата опишани во пасусот Основа за воздржување од мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за мислење за ревизијата.

Основи за воздржување од мислење

Како што е прикажано во белешката 22 кон финансиските извештаи, Друштвото има евидентирано побарувања за нефактурирани приходи по основ на договори во земјата и странство во износ од 283,965 илјади МКД, кои се однесуваат на недовршени проекти, за кои не ни беше доставена соодветна документација за проверка на пресметката на степенот на нивната довршеност заклучно со 31 декември 2024 година, а со тоа и на евидентираниите приходи од нефактурирани производи во износ од 38,431 илјади МКД кои се однесуваат на тие проекти, прикажани во белешката 8 кон финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА ФАКОМ АД - Скопје
Извештај за финансиски извештаи

Како што е прикажано во белешката 22 кон финансиските извештаи, Друштвото има евидентирано побарувања од купувачи во земјата и странство во износ од 229,717 илјади МКД, за кои ниту со постапка на конфирмирање, ниту со алтернативни постапки, не бевме во можност да обезбедиме соодветен доказ за нивната точност и наплативост. На 31.12.2024 година Друштвото ниту направило проценка на ризикот од наплата, ниту има признаено резерва за оштетување во согласност со прифатените сметководствени политики наведени во Белешка 3.8 од овие финансиски извештаи. Поради природата на достапните податоци и информации, не бевме во можност да направиме сопствена проценка и да утврдиме дали е потребна резерва за оштетување на горенаведените побарувања на 31 декември 2024 година.

Како што е објаснето во белешката 24 кон финансиските извештаи, со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има евидентирани побарувања од дадени заеми во износ од 171,001 илјади МКД, за кои ниту со постапка на конфирмирање, ниту со алтернативни постапки, не бевме во можност да обезбедиме соодветен доказ за нивното постоење, комплетност и точност. На 31.12.2024 година Друштвото ниту направило проценка на ризикот од наплата, ниту има признаено резерва за оштетување во согласност со прифатените сметководствени политики наведени во Белешка 3.8 од овие финансиски извештаи. Поради природата на достапните податоци и информации, не бевме во можност да направиме сопствена проценка и да утврдиме дали е потребна резерва за оштетување на горенаведените побарувања на 31 декември 2024 година.

Ние не бевме во можност да присуствуваме на физичкиот попис на залихите под 31 декември 2024 година, бидејќи тој датум му претходеше на денот кога бевме ангажирани како ревизори на Друштвото. Поради карактеристиките на сметководствената евиденција на Друштвото, ние не бевме во можност да се увериме во количините на залихите преку примена на други ревизорски постапки.

Како што е прикажано во белешката 28 кон финансиските извештаи, Друштвото има евидентирано обврски кон добавувачи во износ од 405,918 илјади МКД, за кои ниту во процесот на конфирмирање, ниту со алтернативни постапки, не бевме во можност да обезбедиме соодветен доказ за нивното постоење, комплетност и точност.

Како што е прикажано во белешката 29 кон финансиските извештаи, Друштвото има евидентирано обврски за примени аванси во износ од 244,021 илјади МКД, за кои ниту во процесот на конфирмирање, ниту со алтернативни постапки, не бевме во можност да обезбедиме соодветен доказ за нивното постоење, комплетност и точност.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА ФАКОМ АД - Скопје
Извештај за финансиски извештаи

Како што е прикажано во белешката 23 кон финансиските извештаи, Друштвото има евидентирано побарувања за дадени аванси во износ од 7,998 илјади МКД, за кои ниту во процесот на конфирмирање, ниту со алтернативни постапки, не бевме во можност да обезбедиме соодветен доказ за нивното постоење, комплетност и точност.

Како што е прикажано во белешката 31 кон финансиските извештаи, Друштвото има евидентирано краткорочни кредити во износ од 272,335 илјади МКД, за кои ниту со постапка на конфирмирање, ниту со алтернативни постапки, не бевме во можност да обезбедиме соодветен доказ за нивното постоење, комплетност и точност.

Друштвото не ни достави писмо од адвокатите во врска со состојба и вредноста на активните судски постапки. Поради недостапност на соодветни информации од надворешен правен застапник, не бевме во можност да добиеме соодветен ревизорски доказ за можните импликации од овие судски постапки и евентуалната потреба од признавање или обелоденување на потенцијални обврски во финансиските извештаи.

Како што е прикажано во Извештајот за парични текови, Друштвото има негативни парични текови од оперативни активности со тенденција на влошување и нема обезбедена финансиска поддршка од доминантниот сопственик. Дополнително како што е прикажано во Билансот на успех, приходите од продажба бележат значително намалување во однос на предходните периоди. Покрај тоа, во текот на нашата ревизија не можевме да се утврдиме дали надоместливиот износ на побарувањата е еднаков на прикажаниот во ФИ, поради што не бевме во можност да се увериме во соодносот на тековните средства и обврски. Овие услови укажуваат на постоење на значајна неизвесност во поглед на способноста на Друштвото да продолжи со работа по принципот на континуитет.

Воздржување од мислење

Поради значењето на прашањата објаснети во пасусот Основа за воздржување од мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа на мислењето за ревизијата. Следствено, ние не изразуваме мислење за финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА ФАКОМ АД - Скопје
Извештај за финансиски извештаи

Извештај за други правни и регулативни барања

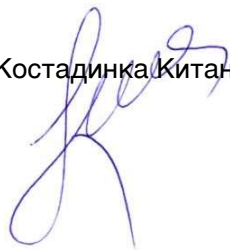
Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2024 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ФАКОМ АД – Скопје за годината која завршува на 31 декември 2024 година.

Скопје, 24 јули 2025 година

Овластен ревизор

Костадинка Китаноска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

ФАКОМ АД - Скопје

БИЛАНС НА УСПЕХ за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Приходи од продажба	8	326.042	1.046.819
Останати оперативни приходи	9	29.344	47.235
Употребени сировини и материјали	10	(191.871)	(460.181)
Трошоци за вработени	11	(190.327)	(399.391)
Амортизација	18 и 19	(23.466)	(25.476)
Останати оперативни расходи	12	(123.801)	(189.621)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА (ЗАГУБА)		(174.079)	19.385
Приходи од финансирање	13	1.025	4.656
Расходи од финансирање	14	(25.407)	(23.665)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		(198.461)	376
Данок на добивка	15	-	(306)
НЕТО ДОБИВКА (ЗАГУБА)		(198.461)	70
Основна заработувачка по акција (Во МКД)	17	-2.962	1

Управниот Одбор на ФАКОМ АД - Скопје на ден 10.03.2025 година ги усвоил овие финансиски извештаи и му ги предложил на Собранието на акционери заради нивно одобрување.

Генерален Директор
Роберт Гиновски

	<u>Белешка</u>	<u>2024 (000) МКД</u>	<u>2023 (000) МКД</u>
Нето добивка за периодот		(198.461)	70
Останата сеопфатна добивка:			
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивна објективна вредност	20	2.891	513
Вкупно останата сеопфатна добивка		<u>2.891</u>	<u>513</u>
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		<u>(195.570)</u>	<u>583</u>

ФАКОМ АД - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	Белешка	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	18	176.711	203.172
Нематеријални средства	19	-	1.002
Аванси за материјални средства		-	-
Побарувања од купувачи	22	-	-
Вложувања во подружници / придружени	20	1.073	1.073
Вложувања расположливи за продажба	20	6.537	3.647
Вкупно нетековни средства		184.321	208.894
Тековни средства			
Залихи	21	404.430	300.559
Побарувања од купувачи	22	513.682	624.839
Побарувања за дадени аванси	23	7.998	7.537
Дадени заеми	24	171.001	242.486
Останати краткорочни средства и АВР	25	32.448	10.306
Парични средства	26	4.693	678
Вкупно тековни средства		1.134.252	1.186.405
ВКУПНО СРЕДСТВА		1.318.573	1.395.299
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Акционерски капитал	27	207.703	207.703
Сопствени акции (-)		-	-
Резерви		42.000	42.000
Објективна вредност и останати резерви	27	14.792	11.831
Акумулирана добивка (загуба)		54.946	253.477
Вкупно главнина		319.441	515.011
Нетековни обврски			
Долгорочни кредити		49.032	49.032
Вкупно нетековни обврски		49.032	49.032
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	28	405.918	343.104
Обврски за примени аванси	29	244.021	161.905
Краткорочни кредити	31	272.335	292.456
Тековна доспеаност на долгорочни обврски	31	-	-
Останати краткорочни обврски и ПВР	30	27.826	33.791
Вкупно тековни обврски		950.100	831.256
Вкупно обврски		999.132	880.288
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		1.318.573	1.395.299

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Парични текови од оперативни активности		
ДОБИВКА (ЗАГУБА) ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	(198.461)	376
Усогласување за:		
Амортизација на нематеријални средства	1.002	1.236
Амортизација на недвижности, постројки и опрема	22.464	24.240
Расходи (приходи) од камати, нето	21.872	19.568
Отпис на побарувања	-	-
Вредносни усогласувања	-	-
Неотпишана вредност на отуѓени и расходувани постојани средства	4.253	107
Добивка (загуба) пред промени во обртни средства	(148.870)	45.527
Побарувања од купувачи	111.158	-74.567
Побарувања за дадени аванси	(461)	-873
Останати тековни средства и АВР	(21.938)	16.435
Залихи	(103.871)	38.681
Обврски од добавувачи	62.814	-720
Обврски за примени аванси	82.116	-8.947
Останати тековни обврски и ПВР	(5.714)	4.625
Нето пари употребени во работењето	(24.766)	20.161
Платена камата	(21.872)	(19.568)
Платен данок од добивка	(455)	(6.386)
Нето парични текови од оперативни активности	(47.093)	(5.793)
Парични текови од инвестициони активности		
Приливи (одливи) од купопродажба на вложувања	-	(736)
Наплатени (дадени) заеми, нето	71.485	(8.266)
Примени камати	-	-
Дадени аванси за материјални средства	-	-
Набавки на нематеријални средства	-	-
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(256)	(28.530)
Нето парични текови од инвестиционо работење	71.229	(37.532)
Парични текови од финансиски активности		
Исплатени бруто дивиденди	-	(6.150)
Откуп на сопствени акции	-	-
Искористени (отплата) краткорочни кредити, нето	(20.121)	49.500
Искористени (отплата) долгорочни кредити, нето	-	-
Нето парични текови од финансиско работење	(20.121)	43.350
Нето зголемување (намалување) на парични средства	4.015	25
Парични средства на почетокот на годината	678	653
Парични средства на крајот од годината	4.693	678

ФАКОМ АД - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА за годината која завршува на 31 декември

	Акционерск и капитал	Резерви	Резерви од реинвестира на добивка	Објективна вредност и останати резерви	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно главнина
Во (000) МКД						
Состојба на 1 јануари 2023	207.703	42.000	24.192	(13.123)	253.656	514.428
Сеопфатна добивка						
Добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	70	70
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивна објективна вредност	-	-	-	513	-	513
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	513	70	583
Трансакции со сопствениците						
Распределба за реинвестирана добивка	-	-	-	249	(249)	-
Распределба за дивиденди (бруто)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	207.703	42.000	24.192	(12.361)	253.477	515.011
Сеопфатна добивка						
Добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	(198.461)	(198.461)
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивна објективна вредност	-	-	-	2.891	-	2.891
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	2.891	(198.461)	(195.570)
Трансакции со сопствениците						
Распределба за реинвестирана добивка	-	-	-	70	(70)	-
Распределба за дивиденди (бруто)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2024	207.703	42.000	24.192	(9.400)	54.946	319.441

1. Основни податоци и дејност

Акционерското друштво за проектирање, производство и монтажа на челични конструкции и опрема ФАКОМ АД - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е регистрирано согласно Законот за трговски друштва.

Седиштето на Друштвото е во Скопје на ул. Булевар Александар Македонски бр.18, Гази Баба Скопје.

Основна дејност на Друштвото е производство на метални конструкции и делови на конструкции. Работата на Друштвото е организирана преку следните организациони делови:

- РЕ Производство;
- РЕ Инженеринг;
- РЕ Логистика и
- Кабинет на директорот

Вкупниот број на вработени во Друштвото со 31 декември 2024 година изнесува - 229 вработени (2023: 447 вработени). Структурата на бројот на вработените на Друштвото, според организациони единици е како што следува:

Отсек / сектор	2024	2023
РЕ Производство	186	268
РЕ Монтажа	-	113
РЕ Инженеринг	24	21
Генерален директор и логистика	19	45
ВКУПНО:	229	447

Управувањето со Друштвото е организирано според двостепен систем – Управен и Надзорен одбор. Со Претпријатието раководи генерален директор и го застапува во односите со трети лица. Во текот на 2024 година, па се до потпишување на овие финансиски извештаи, со Друштвото раководеа:

1. Во периодот до 31.07.2024 генерален дирактор на Друштвото е Мартин Велковски.
2. Во периодот од 31.07.2024 до 15.05.2025 генерален дирактор на Друштвото е Милорад Белкоќески.
3. Во периодот од 15.05.2025 генерален дирактор на Друштвото е Роберт Гиновски

2. Основа за составување на финансиски извештаи

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 3 заклучно со страница 38, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Северна Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Почнувајќи од 01.01.2025 година, во примена ќе бидат Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Северна Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 75/2024). Претпријатието изврши проценка на потенцијалното влијание на промените на МСФИ врз финансиската

2. Основа за составување на финансиски извештаи (Продолжение)

2.2. Основ за подготовка на финансиските извештаи (Продолжение)

состојба и резултатите од работењето. По извршената проценка се констатира дека овие промени нема да имаат значајно влијание на финансиските извештаи на Претпријатието.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2024 и 2023 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.3. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за недвижностите, постројките и опремата (НПО) и нивната амортизација, кај кои се вршени корекции во минатите години врз основа на принципот на ревалоризација со примена на унифицирани коефициенти на пораст на цените на производителите на индустриски производи, кои ги објавува Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија (Белешка 3.12) и за вложувањата расположливи за продажба кои се признаени според нивната објективна (пазарна) вредност (Белешка 3.20).

2.4. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1. Приходи од продажба

Продажба на производи и стоки

Приходите од продажба на производи и стоки се мерат по објективната вредност на примените средства или побарувања, намален за враќање на стоките, трговските попусти и количинските рабати. Приходот се признава во билансот на успех кога на купувачот му се пренесени значајните ризици и користи од сопственоста на стоките, друштвото не задржува вистинска контрола врз продадените стоки, приходите може веродостојно да се измерат, кога веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив на друштвото, трошоците во врска со трансакцијата може веродостојно да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

Обезбедување на услуги

Приходите од извршени услуги се признаваат во билансот на успех според степенот на завршеност на услугите на датумот на билансот на состојба и кога приходот може веродостојно да се измери, кога е веројатно е дека друштвото ќе има прилив на економски користи, трошоците за трансакцијата и за довршување на трансакцијата може да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

3.2. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од камати и курсни разлики.

Дивидендите се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за примање на истата. Каматите се признаваат на пресметковна основа за периодот за кои се однесуваат.

3.3. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики. Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.4. Курсни разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2024 и 2023, се следните:

	2024	2023
1 ЕУР =	61.4950 МКД	61.4950 МКД
1 УСД =	58.8808 МКД	55.6516 МКД

3.5. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Северна Македонија. Согласно измените на даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица. Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2023: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 15.

3.6. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната и разводнетата заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.7. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување или орочени до 3 месеци.

3.8. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања од продажба на учиноци, евидентирани по фактурна вредност, намалени за исправката на вредност за сомнителни и спорни побарувања.

Со товарење на расходите се формираа исправка на вредноста за сите побарувања за кои се смета дека се ненаплатливи на датумот на билансот на состојба. Индикатори за ненаплатливоста на побарувањата се следните: доцнење при исплата на побарувањата, инсолвентност на купувачите, можност за ликвидација или стечај на купувачите и друго. Сомнителните побарувања целосно се отпишуваат кога истите ќе се идентификуваат за такви.

3.9. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната вредност и нето реализационата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите во нивна сегашна состојба. Нето реализационата вредност е проценета пазарна вредност намалена за сите продажни, транспортни и дистрибуциони трошоци потребни за нивна продажба.

3.10. Вложувања во подружници и придружени ентитети

Вложувања во подружници се сметаат оние вложувања каде Друштвото поседува контрола над гласачката сила (над 50%) во други друштва.

Вложувања во придружени ентитети се сметаат оние вложувања каде Друштвото има значајно влијание (од 20% до 50%), но не поседува контрола над гласачката сила и истото ниту е подружница ниту заедничко вложување.

Вложувањата во подружници и придружени ентитети се евидентирани во финансиските извештаи на Друштвото според нивната набавна вредност.

3.11. Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба се оние кои се чуваат неограничен период, но може да бидат продадени во секој момент и се класифицираат како нетековни средства.

Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.11. Вложувања расположливи за продажба (Продолжение)

Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена според последната понудена пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба за оние за кои има активен пазар, додека за оние вложувања за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност намалена за евентуално нивно оштетување (стечај или ликвидација).

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат непосредно во главнината, се додека вложувањето не се продаде, наплати или на друг начин отуѓи или додека не се утврди дека е оштетено, кога кумулативната добивка, односно загуба, која била претходно признаена во главнината, ќе се вклучи во нето добивката или загубата за периодот.

3.12. Недвижности, постројки и опрема (НПО)

(1) Општа објава

Почетно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Последователно, Друштвото вршело законска ревалоризација на НПО на крајот од годината со примена на официјално објавените коефициенти за ревалоризација од страна на Државниот Завод за Статистика кои одговораат на општиот индекс на пораст на цени, врз нивната набавна вредност и акумулирана амортизација. Ваква ревалоризација повеќе не се пресметува и евидентира. Ефект од спроведената ревалоризација е ревалоризациона резерва во рамките на вкупниот капитал, која до 2001 година се распоредуваше сразмерно на акционерската главница, законските резерви и нераспоредената добивка, а од 2002 година повеќе не се распоредува и се евидентира и искажува издвоено во билансот на состојба.

Согласно точка 17 од објавениот МСС 8 Сметководствени политики, промени во сметководствени проценки и грешки, ревалоризирани вредности на НПО во поранешните години се третираат како извршена ревалоризација во согласност со МСС 16, а не како промена во сметководствената политика.

Трошоците за тековно и инвестиционно одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на НПО, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на НПО се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.12. Недвижности, постројки и опрема (НПО) (Продолжение)

(2) Амортизација

Амортизацијата на НПО претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. НПО се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Земјиштето и инвестициите во тек не се амортизираат.

Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на НПО за 2024 година во однос на 2023 година се следните:

	2024	2023	2024	2023
Недвижности	2.5-5 %	2.5-5 %	20-40 години	20-40 години
Постројки и опрема	10-25 %	10-25 %	4-10 години	4-10 години
Возила	10-25 %	10-25 %	4-10 години	4-10 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Канцелариски мебел	20 %	20 %	5 години	5 години

3.13. Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2024 година изнесува 20% годишно (2023: 20%).

3.14. Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.15. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.16. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање.

3.17. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резервски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување.

Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (зalog, судско решение и сл) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

(3) Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби и со распоред на ревалоризационите резерви, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 10% од акционерскиот капитал на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.17. Капитал (Продолжение)

(4) Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва се формира врз основа на извршената годишна ревалоризација согласно изнесеното во точка 3.11. на овие белешки. Во согласност со законските прописи, салдото на ревалоризационата резерва по годишната пресметка се евидентира во рамките на капиталот. Оваа резерва не е предмет на распределба.

3.18. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

3.19. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националните фондови. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.20. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.21. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флуктуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

Ризик од промени на цените

Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата расположливи за продажба и истиот е надвор од контрола на Друштвото. Изложеноста на Друштвото на ваков вид на ризик е даден преку износите на овие вложувања во белешката 20.

4. Финансиски ризици и управување со истите (Продолжение)

4.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик со оглед дека купувачи се поголем број на друштва во земјата и странство. Друштвото нема изградено посебна политика со цел да се управува или да се намали кредитниот ризик.

4.3. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото нема користено вакви кредити и позајмици ниту има депонирани средства во банки, може да се каже дека не постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

4.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

4.5. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РСМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2024 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба, со исклучок на вложувањата расположливи за продажба кои имаат карактер на долгорочни средства и за кои објективната вредност е утврдена врз основа на последната пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2024 и 2023 година е следната:

	2024	2023
Обврски по кредити	321,367	341,488
Пари и парични еквиваленти	(4,693)	(678)
Нето обврски (пари)	316,674	340,810
Вкупен капитал	319,441	515,011
% на задолженост	99%	66%

6.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2024 и 2023 година по валути е следната:

	Средства		Обврски	
	2024	2023	2024	2023
ЕУР	118,820	126,564	411,484	360,515
УСД	17	-	114,485	-
Други	-	-	-	-
	118,837	126,564	525,969	360,515

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2024	2023	2024	2023
ЕУР	(29,266)	(23,395)	29,266	23,395
УСД	(11,447)	-	11,447	-
Други	-	-	-	-
Нето Ефект	(40,713)	(23,395)	40,713	23,395

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 декември	
	2024	2023
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства и депозити	336	369
- Побарувања од купувачи	513,682	624,839
- Останати побарувања	337	590
- Вложувања	7,610	4,720
	521,965	630,518
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Дадени заеми	171,001	242,486
- Парични средства	4,357	309
	175,358	242,795
	697,323	873,313
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	405,918	343,104
- Позајмици од друштва	-	-
- Останати тековни обврски	20,265	22,108
	426,183	365,212
<i>Каматносни:</i>		
- Кредити од банки со променлива камата	272,335	292,456
- Кредити од банки со фиксна камата	49,032	49,032
	321,367	341,488
	747,550	706,700

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% поени на каматните стапки на користените кредити и дадени депозити во банки. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 1% поени		Намалувања за 1% поени	
	2024	2023	2024	2023
Земени кредити	1,710	2,424	(1,710)	(2,424)
Дадени заеми	(2,723)	(2,925)	2,723	2,925
Нето Ефект	(1,013)	(500)	1,013	500

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2024 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	4,693	-	-	-	4,693
Купувачи	467,010	46,355	317	-	513,682
Останати побарувања	337	-	-	-	337
Дадени позајмици	-	-	171,001	-	171,001
Вложувања	-	-	7,610	-	7,610
	472,040	46,355	178,928	-	697,323
Добавувачи	405,918	-	-	-	405,918
Кредити	24,096	50,222	198,017	49,032	321,367
Останати обврски	20,265	-	-	-	20,265
	450,279	50,222	198,017	49,032	747,550

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2023 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	678	-	-	-	678
Купувачи	595,116	29,723	-	-	624,839
Останати побарувања	590	-	-	-	590
Дадени позајмици	-	-	242,486	-	242,486
Вложувања	-	-	4,720	-	4,720
	596,384	29,723	247,206	-	873,313
Добавувачи	343,104	-	-	-	343,104
Кредити	46,047	71,919	174,490	49,032	341,488
Останати обврски	22,108	-	-	-	22,108
	411,259	71,919	174,490	49,032	706,700

6.5. Кредитен ризик

Кредитниот ризик се јавува во случај кога купувачите на Друштвото нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Побарувањата од купувачи се состојат од поголем број на поединечни салда. Овие побарувања не се обезбедени со било какво обезбедување во форма на меници, гаранции или друг вид на колатерал, со исклучок на примените аванси од купувачите.

Старосната структура на побарувањата од купувачи на 31 декември 2024 е како што следува:

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.5. Кредитен ризик (Продолжение)

	Бруто износ	Во (000) МКД Исправка на вредноста	Нето износ
Нефактурирани побарувања	283,965	-	283,965
Недоспеани побарувања	46,672	-	46,672
Доспеани побарувања			
- до 1 година	116,200	-	116,200
- над 1 година	69,194	(2,349)	66,845
	516,031	(2,349)	513,682

Побарувањата постари од една година во износ од 69,194 илјади МКД се однесуваат на побарувања од домашни и странски фирми за кои се преземаат мерки за нивна наплата по пат на опомена и поднесување на судски тужби. Менаџментот на Друштвото има направено исправка на вредноста за побарувања за кои смета дека е неизвесна наплатата во износ од 2,349 илјади МКД.

Старосната структура на побарувањата од купувачи на 31 декември 2023 е како што следува:

	Бруто износ	Во (000) МКД Исправка на вредноста	Нето износ
Нефактурирани побарувања	436,469	-	436,469
Недоспеани побарувања	74,998	-	74,998
Доспеани побарувања			0
- до 1 година	61,357	-	61,357
- над 1 година	55,073	(3,058)	52,015
	627,897	(3,058)	624,839

7. Известување по сегменти

7.1. Деловни сегменти

Друштвото во текот на своето работење е организирано во следните деловни сегменти:

- Производи - производство и продажба на челични конструкции,
- Услуги - услуги за монтажа и друго,
- Стоки и материјали - продажба на отпадни материјали и
- Останато - кирии и сл.

7. Известување по сегменти (Продолжение)

7.1. Деловни сегменти (Продолжение)

Резултатите по сегменти за годината која што завршува на 31 декември 2024 година како и останатите сегменти информации се следните:

		Производи	Услуги	Стоки и материјали	Останато	Вкупно
Приходи од продажба		219,640	106,402	9,223	831	336,096
Останати приходи		12,606	6,107	529	48	19,290
Вкупно приходи		232,246	112,509	9,752	879	355,386
Оперативна (загуба)/резултат на сегментот		(113,761)	(55,110)	(4,777)	(430)	(174),079
Приходи од финансирање						1,025
Расходи од финансирање						(25,407)
Бруто (загуба)						(198,461)
Данок од добивка						-
Нето (загуба)						(198,46)
Други информации						
Вкупни средства		861,692	417,437	36,184	3,260	1,318,573
Вкупни обврски по		652,937	316,307	27,418	2,470	999,132
Амортизација		15,335	7,429	644	58	23,466
Инвестиции		167	81	7	1	256

Резултатите по сегменти за годината која што завршува на 31 декември 2023 година како и останатите сегменти информации се следните:

		Производи	Услуги	Стоки и материјали	Останато	Вкупно
Приходи од продажба		778,086	268,733	32,150	658	1,079,627
Останати приходи		10,398	3,591	430	9	14,427
Вкупно приходи		788,484	272,324	32,580	667	1,094,054
Оперативна добивка/резултат на сегментот		13,971	4,825	577	12	19,385
Приходи од финансирање						4,656
Расходи од финансирање						(23,665)
Бруто добивка						376
Данок од добивка						(306)
Нето добивка						70
Други информации						
Вкупни средства		1,005,061	347,125	41,528	850	1,394,564
Вкупни обврски по		634,423	219,115	26,214	537	880,289
Амортизација		18,361	6,341	759	16	25,476
Инвестиции		20,562	7,101	850	17	28,530

7. Известување по сегменти (Продолжение)

7.2. Географски сегменти

Република Македонија е матична земја за Друштвото, при што истото остварува дел од своите активности (продажби) и на надворешните пазари, и тоа како што следува:

Продажби во:	2024	2023
Република Северна Македонија	183,553	564,340
Југоисточна Европа	15,012	42,044
Западна Европа	156,821	487,670
Останато	0	0
Вкупно	355,386	1,094,054

Прикажувањето на продажбите е според потеклото на купувачите.

Вкупни средства во:	2024	2023
Република Македонија	1,162,359	1,101,690
Југоисточна Европа	107,779	30,071
Западна Европа	48,435	262,803
Останато	42	42
Вкупно	1,318,615	1,394,606

Вкупни инвестиции во:	2024	2023
Република Македонија	256	28,530
Југоисточна Европа	-	-
Западна Европа	-	-
Вкупно	256	28,530

Информации за главни купувачи за 2024 година (над 10% од вкупен приход):

Купувач	% на учество во приходи	Износ на приходи
Финкантиери	20.9%	74,187
Факом Монтажа ДООЕЛ	24.5%	87,223
Векома	16.6%	59,129
Макстил	10.1%	36,037

Информации за главни купувачи за 2023 година (над 10% од вкупен приход):

Купувач	% на учество во приходи	Износ на приходи
Финкантиери	42.5%	464,952
АД ЕСМ подужница РЕК	14.6%	160,107
Осломеј		
Векома	12.3%	134,969
Финкантиери	42.5%	464,952
АД ЕСМ подужница РЕК	14.6%	160,107
Осломеј		

8. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Приходи од продажба на домашен пазар	154.209	387.843
Приходи од продажба на странски пазар	133.402	366.064
Приходи од нефактурирни производи	38.431	292.912
Вкупно приходи од продажба	326.042	1.046.819

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Приходи од продажба на отпадоци	9.223	32.150
Приходи од наемнина	831	658
Приходи од премии, субвенции и донации	-	-
Приходи по основ на надомест на штети	-	2.451
Приходи од вишоци на средства	-	11.976
Добивки од продажба на основни средства	9.175	-
Приходи од откуп на полиси за животното осигурување	8.150	-
Останато	1.965	-
Вкупно останати оперативни приходи	29.344	47.235

10. УПОТРЕБЕНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Потрошени сировини и материјали	148.378	382.871
Енергија	37.491	59.350
Потрошени резервни делови	4.876	14.236
Потрошен ситен инвентар	1.126	3.724
Вкупно трошоци за сировини и материјали	191.871	460.181

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Бруто плати на вработени	178.686	353.952
Трошоци за службени патувања	372	2.099
Трошоци за теренски додаток	2.005	8.692
Трошоци за надомести по договори	-	-
Регрес, отпремнини и помош на вработени	1.030	9.657
Останати надоместоци на вработените	8.234	24.991
Вкупно трошоци за вработени	190.327	399.391

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Непроизводни услуги	21.934	3.390
Услуги од кооперанти во земјата	11.724	61.666
Услуги од кооперанти во странство	-	-
Транспортни услуги	10.889	32.225
Тековно одржување	6.613	17.582
Трошоци за осигурување на имот	1.016	2.600
Надомест за банкарски услуги	4.818	4.621
Реклама и пропаганда	-	25
Спонзорства	-	100
ПТТ Услуги	1.271	1.048
Дополнително утврдени трошоци од минати години	9.790	10.574
Наеми	28	789
Трошоци за комунални и останати услуги	3.836	9.539
Трошоци за сертификати и работни дозволи	1.794	4.600
Интелектуални услуги	5.120	4.161
Посредничка провизија	1.808	6.884
Неотпишана вредност на основни средства	-	106
Трошоци за судски спорови, извршители	4.077	1.801
Даноци кои не зависат од резултатот, чланарини и други давачки	2.695	4.086
Отпис на краткорочни побарувања	-	-
Вредносни усогласувања	-	-
Набавна вредност на продадени отпадоци	31.797	7.887
Останато	4.591	15.937
Вкупно останати оперативни расходи	123.801	189.621

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Камати од купувачи и позајмици	-	-
Позитивни курсни разлики	838	4.554
Приходи од дивиденди	187	102
Вкупно приходи од финансирање	1.025	4.656

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Камати	21.872	19.568
Курсни разлики	3.535	4.097
Останати	-	-
Вкупно расходи од финансирање	25.407	23.665

15. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Добивка пред оданочување	(198.461)	376
Непризнаени расходи:		
Трошоци за членови на УО	102	589
Репрезентација и пропаганда	303	1.141
Отпис на ненаплатени побарувања	-	-
Ненаплатени побарувања од заеми	1.012	970
Осигурителни премии во корист на членови на органи на управување	-	-
Парични даночни казни	350	136
Други усогласувања на расходи	-	100
Намалување на даночна основа:		
Наплатени побарувања (купувачи и заеми)	-	-
Реинвестирана добивка	-	(249)
Даночна основа	(196.694)	3.063
Пресметан данок на добивка	-	306
Намалување на пресметан данок за износ кој го платила подружницата во стрнство	-	-
Данок на добивка	-	306
Добивка пред оданочување	(198.461)	376
Ефективна даночна стапка	0,00%	81,46%

16. ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈА

На годишното собрание на Факом АД Скопје за 2024 година, кое ќе се одржи во 2025 година, ќе се врши распределба на остварената добивка за 2024 година. Овие финансиски извештаи не ја содржат оваа распределба, со оглед дека истата ќе биде искажана во Извештајот за промените во главнината за 2025 година. Во 2024 година не е извршена распределба на дивиденди (2023: нема).

17. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

а) основна заработувачка по акција

Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции

Нето добивка за годината

Дивиденда на приоритетни акции

Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции

2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
(198.461)	70
-	-
(198.461)	70

број на акции
2024

2023

Пондериран просечен број на обичните акции

Издадени обични акции на 1 јануари

Откупени сопствени акции

Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември

67.000	67.000
-	-
67.000	67.000
(2.962)	1

Основна заработувачка по акција (во МКД)

18. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промени во текот на 2024 година:

	Земјиште и градежни објекти (000) МКД	Постројки и опрема (000) МКД	Транспортни средства и алат (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари	287.027	735.911	386.752	10.309	1.419.999
Директни зголемувања	-	-	-	256	256
Пренос од инвестиции во тек	-	160	96	(256)	-
Расход	-	-	-	-	-
Продажби	-	-	-	(4.253)	(4.253)
Преноси	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	<u>287.027</u>	<u>736.071</u>	<u>386.848</u>	<u>6.056</u>	<u>1.416.002</u>
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	178.798	665.387	372.642	-	1.216.827
Амортизација	5.698	12.849	3.917	-	22.464
Расход	-	-	-	-	-
Продажби	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	<u>184.496</u>	<u>678.236</u>	<u>376.559</u>	<u>-</u>	<u>1.239.291</u>
Сегашна вредност на:					
31.12.2024 година	<u>102.531</u>	<u>57.835</u>	<u>10.289</u>	<u>6.056</u>	<u>176.711</u>
31.12.2023 година	<u>108.229</u>	<u>70.524</u>	<u>14.110</u>	<u>10.309</u>	<u>203.172</u>

Со состојба на 31 декември 2024 година, дел од градежните објекти и опремата на Друштвото со сегашна вредност од 104,751 илјади МКД се ставени под хипотека како обезбедување за искористените банкарски кредити и гаранции (Белешка 32).

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2024 година:

	Софтвер (000) МКД	Лиценци (000) МКД	Средства во подготовка (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари	13.594	13.554	-	27.148
Набавки	-	-	-	-
Пренос од инвестиции	-	-	-	-
Други намалувања	-	-	-	-
Продажби	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	13.594	13.554	-	27.148
Акумулирана амортизација				
Состојба на 1 јануари	12.592	13.554	-	26.146
Амортизација за тековна година	1.002	-	-	1.002
Продажби	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	13.594	13.554	-	27.148
Сегашна вредност на:				
31.12.2024 година	-	-	-	-
31.12.2023 година	1.002	-	-	1.002

20. ВЛОЖУВАЊА

а) Вложувања расположливи за продажба

	% на сопственост	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Акции во:			
Комерцијална Банка АД Скопје	0,01%	5.801	2.911
Факом АД		736	736
Вкупно вложувања		6.537	3.647

Друштвото располага со вложување во 205 обични акции (2023: 205 акции) издадени од Комерцијална банка АД Скопје. Вложувањето е усогласено со последната пазарна цена на акциите на Македонската Берза на датумот на билансот на состојба. Разликата од усогласувањето е прикажана во рамките на главнината на Друштвото и останатата сеопфатна добивка.

Во текот на 2023 година Друштвото откупи 104 сопствени обични акции, со вкупна набавна вредност во износ од 736 илјади МКД.

б) Вложувања во подружници / придружени

Во 2021 година Друштвото има склучено договор за заедничко вложување во Бетон Арабија, Кралство Саудиска Арабија. Заклучно со 31.12.2021 година, уплатен е износ од 1,073 илјади МКД за добивање на лиценца за работа од министерството за инвестиции на Кралството Саудиска Арабија. Заедничкото вложување е во постапка на основање.

21. ЗАЛИХИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Залиха на поцинкуван лим	151	151
Залиха на лимови, носачи и винкли	341.046	228.932
Залиха на резервни делови и помошни материјали	63.233	71.476
Залихи на готови производи	-	-
Вкупно залихи	404.430	300.559

22. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Купувачи на производи и услуги во земјата	139.258	94.382
Побарувања од купувачи во странство	90.459	93.988
Купувачи во земјата - нетековни	-	-
Нефактурирани приходи по договори во земјата	218.015	241.317
Нефактурирани приходи по договори во странство	65.950	195.152
Сомнителни и спорни побарувања	2.349	3.058
	516.031	627.897
Минус: Исправка на вредноста на сомнителни побарувања од купувачи	(2.349)	(3.058)
Вкупно нето побарувања од продажба	513.682	624.839

23. ПОБАРУВАЊА ЗА ДАДЕНИ АВАНСИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Дадени аванси на добавувачи во земјата	8.151	3.761
Дадени аванси на добавувачи во странство	(153)	3.776
	7.998	7.537
Минус: Исправка на вредноста на сомнителни побарувања за дадени аванси	-	-
Вкупно побарувања за дадени аванси	7.998	7.537

24. ДАДЕНИ ЗАЕМИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
<i>Дадени заеми и камати на:</i>		
РЖ Институт	2.200	12.821
НИК Нова Принт ДООЕЛ Скопје	4.865	4.865
РК Металург-машки клуб	8.914	8.914
РК Металург- женски клуб	17.918	17.918
РК Металург АД	3.600	3.600
Репро 21 ДООЕЛ Скопје	514	514
Репро Принт ДОО Скопје	5.232	5.232
Винарија Стоби	82.975	144.980
Repro One Limited	28.197	28.197
Бетон АД	1.094	1.094
Физички лица	5.082	4.070
Перминдекс	3.085	3.085
Црвени Брегови	4.760	4.680
Фего инженеринг ДОО	1.388	1.468
Ресторан СТОБИ ДООЕЛ	910	830
Здружение РК Металург - РА Скопје	218	218
Репро труст	49	-
Вкупно краткорочни дадени заеми	171.001	242.486

Салдото на дадени заеми на други потекнува од склучени договори за краткорочни заеми и анекси од 2024 година, со каматна стапка од скибор плус 1% годишно и рок на враќање до 31.12.2025 година.

Вкупниот износ на побарувањето од РЖ Институт од 12,821 илјади МКД содржи износ од 11,099 илјади МКД кој потекнува од склучени договори за пристапување кон долг на Друштвото со Комерцијална Банка АД Скопје. Во 2024 година наплатен е износ од 10,621 илјади МКД.

25. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ СРЕДСТВА И АВР

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Побарувања за ДДВ	28.417	6.646
Побарување за повеќе платен данок на добивка	3.274	3.070
Побарувања од вработените	337	590
Однапред платени трошоци	420	-
Вкупно	32.448	10.306

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Денарски сметки кај домашни банки	4.357	43
Девизни сметки кај домашни банки	-	266
Денарски благајни	2	32
Девизни благајни	17	20
Други депозити	317	317
Вкупно парични средства	4.693	678

27. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2024 Бр. на акции	2023 Бр. на акции	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Обични акции	67.000	67.000	207.703	207.703
Вкупно	67.000	67.000	207.703	207.703

Акционерскиот капитал на Друштвото претставува номиниран капитал кој се формира со издавање на хартии од вредност (акции) на акционерите. Друштвото има издадено обични акции. Обичните акции носат право на учество во распределбата на остварената добивка (дивиденда) и право на управување со Друштвото (право на глас).

Номиналната вредност на една акција изнесува 51.13 ЕУР.

Проценетата вредност на капиталот утврдена при првата емисија на акции од страна на Друштвото е прикажана во сметководствената евиденција и е извршена усогласеност помеѓу вкупната номинална вредност на акционерскиот капитал регистриран во трговскиот регистар и Централниот депозитар за хартии од вредност (ЦДХВ) и неговиот сметководствен износ.

Разликата која постоела помеѓу проценетата вредност на капиталот утврдена при првата емисија на акции од страна на Друштвото и вкупната номинална вредност на акционерскиот капитал регистриран во трговскиот регистар и Централниот депозитар за хартии од вредност (ЦДХВ) е прикажана како објективна вредност и останати резерви во износ од 26,878 илјади МКД.

Следните акционери имаат сопственост над 5% од акциите кои носат право на глас со состојба на 31 декември 2024 и 2023 година:

	2024 %	2023 %
Акционер:		
Репро Оне лимитед	97,23%	97,23%

28. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Обврски спрема добавувачи во земјата	285.455	326.104
Обврски спрема добавувачи во странство	120.463	17.000
Обврски кон добавувачи за задржни депозити	-	-
Останато	-	-
Вкупно обврски спрема добавувачи	405.918	343.104

29. ОБВРСКИ ЗА ПРИМЕНИ АВАНСИ

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Примени аванси во денари	51.048	45.046
Примени аванси во странска валута	192.973	116.859
Вкупно обврски за примени аванси	244.021	161.905

30. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ И ПВР

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Обврски за нето плати спрема вработени	13.295	18.394
Обврски за персонален данок од плати	1.044	1.763
Обврски за придонеси од плати	5.785	8.393
Обврски за ДДВ	-	657
Обврски за дивиденди	1.638	1.638
Обврски за данок од добивка	147	398
Останати обврски	5.917	2.548
Вкупно останати краткорочни обврски и ПВР	27.826	33.791

31. КРЕДИТИ

		2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Долгорочни кредити од:			
Халк Банка	(а)	49.032	49.032
Камата по кредити		-	-
Вкупно долгорочни кредити		49.032	49.032
Минус: тековна доспеаност на долгорочни кредити		-	-
Вкупно нето долгорочни кредити		49.032	49.032
Краткорочни кредити од:			
Комерцијална Банка АД Скопје	(б)	92.124	93.847
Комерцијална Банка АД Скопје	(в)	163.501	177.624
Халк Банка	(г)	12.300	12.300
ПЗУ Ре-Медика		170	8.685
ФАКОМ Монтажа ДООЕЛ Скопје		4.240	-
Вкупно краткорочни кредити		272.335	292.456
Вкупно кредити		321.367	341.488

(а) Долгорочен кредит во износ од 797 илјади ЕУР (2023: 797 илјади ЕУР) со фиксна каматна стапка од 4% годишно, отплатлив во рок од 8 години, односно 96 еднакви месечни анuitети почнувајќи од 31.01.2025, и грејс период од 2 години (до 31.12.2024).

(б) Краткорочен денарски кредит за пречекорување на состојбата на средствата на сметките за тековно работење во износ од 92,124 илјади МКД (2023: 93,847 илјади МКД) со каматна стапка од 6,03% до 6,61 % годишно, отплатливи во рок од 12 месеци од денот на одобрување, најдоцна до октомври 2024 година.

(в) Краткорочни девизни кредити во износ од 163,501 илјади МКД (2023: 177,624 илјади ЕУР) со каматна стапка од шестмесечен ЕУРИБОР плус 3.5% годишно, отплатливи во рок од 12 месеци од денот на одобрување, најдоцна до декември 2025 година.

(г) Краткорочни кредити во износ од 12,300 илјади МКД со променлива каматна стапка односно референтна каматна стапка за пресметување на стапка на казнена камата зголемена за 0.75% , отплатливи во рок од 12 месеци од денот на одобрување, најдоцна до април 2024 година. Со Анекс на договорот од 12.04.2024 година рокот е продолжен најдоцна до април 2025.

Кредитите се обезбедени со хипотека на недвижен имот и залог на опрема.

Доспевањето на долгорочните кредити е како што следува:

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
Во рок од една година	-	-
Во рок над една до три години	49.032	49.032
Над 3 години	-	-
	49.032	49.032

Кредитите се деноминирани во следните валути:

	2024 (000) МКД	2023 (000) МКД
МКД	108.834	102.532
ЕУР	212.533	226.656
	321.367	329.188

32. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

а) Земени банкарски гаранции

Друштвото има склучено договори за земени банкарски гаранции од Комерцијална банка АД Скопје со следните износи и рокови на доспевање.

Корисник на гаранцијата	тип	(000) МКД	ЕУР	Рок
Макстил	платежна	50.000	-	31.05.2025
ТГС Технички гасови Скопје	чинидбена	32.946		15.01.2026
Вкупно во (000) МКД		82.946	-	
Паметна Енергија	чинидбена	7.427	120.758	31.03.2026
ЗМ ВИКОМ ДОО Хрватска	чинидбена	46.367	753.934	01.12.2025
ЗМ ВИКОМ ДОО Хрватска	платежна	36.900	600.000	01.12.2025
Вкупно во ЕУР		90.694	1.474.692	
Вкупно во (000) МКД		173.640		

Гаранциите издадени од страна на Комерцијална банка АД Скопје во корист на Друштвото се одобрени врз основа на склучен договор за рамковен лимит на вкупен износ од 9,000,000 ЕУР. Издадените гаранции се обезбедени со дадени хипотеки и залози на имотот на Друштвото.

Друштвото има склучено договори за земени банкарски гаранции од Халк банка АД Скопје со следните износи и рокови на доспевање.

Корисник на гаранцијата	тип	(000) МКД	ЕУР	Рок
Макстил	платежна	58.425	-	31.05.2025
Вкупно		58.425	-	
Вкупно во (000) МКД		58.425	-	

Гаранциите издадени од страна на Халк банка АД Скопје во корист на Друштвото се одобрени врз основа на склучен договор за рамковен лимит на 24.11.2017, и Анекс 1 од 22.12.2022 на вкупен износ од 2,200,000 ЕУР. Издадените гаранции се обезбедени со дадени хипотеки и залози на имотот на Друштвото.

б) Дадени гаранции за други

Друштвото гарантира за обврските на други друштва кон Комерцијална Банка АД Скопје во вкупен износ 78,050 илјади МКД, од кои 38,235 илјади МКД во рамките на договорот за рамковен лимит, со рок на доспевање најдоцна до јули 2030 година, и 39,815 илјади МКД по договори обезбедени со меница.

32. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (Продолжение)

в) Дадени хипотеки и залози на својот имот

друштвото има дадено хипотеки и залози на својот имот како обезбедување на искористените банкарски кредити и гаранции од Комерцијална банка АД Скопје на следниот имот:

- а) Производна хала со површина од 24,783 м2-ИЛ 4959;
- б) Кранови, трафостаници, опрема за производство и пренос на електрична и топлотна енергија и гасна комора по проценка;
- в) Опрема и машини за изработка на челични конструкции по проценка;
- г) комплетен работен автомобил - ротациона дигалка.
- д) машиа за проточно пескарење
- ѓ) машини за изработка на заварени Т, L и I носачи
- е) градежи и опрема на РЕ Монтажа

Вкупната вредност на проценетиот имот изнесува 7,144,760 ЕУР или 439,718,350 илјади МКД.

Друштвото има дадено хипотеки и залози на својот имот како обезбедување на искористените банкарски кредити и гаранции од Халк банка АД Скопје на следниот имот: Производна хала со површина од 6,113 м2-ИЛ 4959. Вкупната вредност на проценетиот имот изнесува 2,916,674 ЕУР или 179,375 илјади МКД.

Во март 2023 година, Друштвото има дадено хипотека во корист на Халк Банка како дополнително обезбедување на договор за рамковен лимит на 24.11.2017 и Анекс 1 од 22.12.2022 на вкупен износ од 2,200,000 ЕУР, на следниот имот: деловен објект со површина од 1,838 м2-ИЛ 48347 Проценета вредност на хипотека изнесува 789,765 ЕУР или 48,570 илјади МКД.

33. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

I по датумот на известување не се случиле настани кои би требало да се обелоденат во

34. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Друштвото е поврзано со своите акционери кои имаат контрола или значајно учество во работењето на истото. Друштвото е поврзано со својот доминантен акционер, како и со други друштва каде доминантниот акционер има учество над 50%.

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има побарувања за дадени заеми на акционерот Репро Оне лимитед и неговиот краен сопственик во износ од 32,267 илјади МКД (2023: 32,267 илјади МКД) и обврски по основ на добивка во износ од 68,538 илјади МКД (2022: 67,438 илјади МКД). Во текот на 2024 година, Друштвото нема приходи и трошоци со акционерот Репро Оне лимитед и неговиот краен сопственик.

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има побарувања од други друштва каде доминантниот акционер има учество над 50% во износ од 75,917 илјади МКД (2023: 154,066 илјади МКД) и обврски во износ од 714 илјади МКД (2023: 706 илјади МКД). Во текот на 2024 година, во трансакции со други друштва каде доминантниот акционер има учество над 50%, друштвото остварило трошоци во износ од 1,149 илјади МКД (2023: 1,186 илјади МКД).

Во 2024 година трошоците за нето надомести на плати на членови на управниот одбор изнесуваат 4,306 илјади МКД (2023: бруто износ 11,852 илјади МКД) и трошоци за бруто надомести на членови на надзорен одбор изнесуваат 228 илјади МКД (2023: 982 илјади МКД).

Со состојба на 31 декември 2024 година, Друштвото има побарувања од подружницата Факом Монтажа ДООЕЛ Скопје во износ од 77,132 и обврски во износ од 37,296 илјади МКД. Во текот на 2024 година, во трансакции со подружницата, друштвото остварило трошоци во износ од 44,624 илјади МКД и приходи во износ од 87,223 илјади МКД.

**Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај
за работењето согласно одредбите на ЗТД**

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат трговските друштва вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки.

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на друштвото за деловната година.

Согласно член 477 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и извештај за работата на друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работење се дадени во Додатоците 2 и 3.

Органот на Управување на Друштвото го разгледал и одобрил Годишниот извештај за работење.

Годишна сметка за 2024 година

- Биланс на состојба
- Биланс на успех
- Извештај за сеопфатна добивка

ЕМБС: 04095596

Целосно име: Друштво за проектирање, производство и монтажа на челични конструкции и опрема, увоз-извоз ФАКОМ АД - Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2024

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки и други прилози
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А.НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	184.321.339,00			208.893.765,00
2	-- I.НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	1,00			1.002.151,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	1,00			1.002.151,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	176.711.035,00			203.172.016,00
10	-- Недвижности (011+012)	102.530.251,00			108.228.692,00
11	-- Земјиште	900.126,00			900.126,00
12	-- Градежни објекти	101.630.125,00			107.328.566,00
13	-- Постројки и опрема	57.835.223,00			70.524.603,00
14	-- Транспортни средства	8.607.638,00			11.790.234,00

15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	1.681.492,00			2.319.506,00
18	-- Материјални средства во подготовка	6.056.431,00			10.308.981,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	7.610.303,00			4.719.598,00
23	-- Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	1.072.819,00			1.072.819,00
26	-- Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	6.537.484,00			3.646.779,00
28	-- Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	735.779,00			735.779,00
29	-- Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	5.801.705,00			2.911.000,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	849.867.606,00			749.936.587,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	404.429.301,00			300.558.779,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	341.196.998,00			229.083.174,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	63.232.303,00			71.475.605,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	269.743.267,00			206.213.224,00
47	-- Побарувања од купувачи	229.716.327,00			188.368.686,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	7.998.947,00			7.538.280,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	31.691.179,00			9.716.543,00
50	-- Побарувања од вработените	336.814,00			589.715,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	171.001.478,00			242.486.273,00
57	-- Побарувања по дадени заеми	171.001.478,00			231.864.678,00
58	-- Останати краткорочни финансиски средства				10.621.595,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	4.693.560,00			678.311,00
60	-- Парични средства	4.376.836,00			361.587,00

61	-- Парични еквиваленти	316.724,00			316.724,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	284.384.713,00			436.468.709,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	1.318.573.658,00			1.395.299.061,00
64	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА				25.593.513,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	319.441.135,00			515.011.321,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	180.825.369,00			180.825.369,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	83.669.677,00			80.708.998,00
72	-- Законски резерви	42.000.000,00			42.000.000,00
74	-- Останати резерви	41.669.677,00			38.708.998,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	253.406.980,00			253.406.980,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА				69.974,00
78	-- X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	198.460.891,00			
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	998.836.254,00			880.105.064,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	49.031.759,00			49.031.759,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	49.031.759,00			49.031.759,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	949.804.495,00			831.073.305,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	405.918.431,00			343.103.458,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	244.021.584,00			161.905.393,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	7.117.972,00			10.155.700,00
100	-- Обврски кон вработените	18.626.009,00			20.469.768,00
101	-- Тековни даночни обврски	147.248,00			1.344.497,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	272.334.671,00			292.455.909,00
106	-- Обврски по основ на учество во резултатот	1.638.580,00			1.638.580,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	296.269,00			182.676,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	1.318.573.658,00			1.395.299.061,00
112	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА				25.593.513,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	- - I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	355.385.970,00			1.094.053.773,00
202	- - Приходи од продажба	336.096.192,00			1.079.626.696,00
203	- - Останати приходи	19.289.778,00			14.427.077,00
207	- - II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	529.464.108,00			1.074.668.871,00
208	- - Трошоци за сировини и други материјали	191.872.131,00			460.181.498,00
210	- - Набавна вредност на продадените материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	31.797.027,00			7.886.987,00
211	- - Услуги со карактер на материјални трошоци	34.359.607,00			122.872.224,00
212	- - Останати трошоци од работењето	47.687.606,00			47.445.961,00
213	- - Трошоци за вработени (214+215+216+217)	190.326.533,00			399.957.375,00
214	- - Плати и надоместоци на плата (нето)	119.087.090,00			234.297.189,00
215	- - Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	45.298.693,00			91.338.687,00
216	- - Придонеси од задолжително социјално осигурување	14.299.349,00			28.316.806,00
217	- - Останати трошоци за вработените	11.641.401,00			46.004.693,00
218	- - Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	23.466.548,00			25.476.726,00
222	- - Останати расходи од работењето	9.954.656,00			10.848.100,00
223	- - III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	1.025.042,00			4.656.591,00
229	- - Приходи од вложувања во неповрзани друштва	186.550,00			102.500,00
231	- - Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	838.492,00			4.554.091,00
234	- - IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	25.407.795,00			23.665.208,00

239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	21.872.497,00			19.568.384,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	3.535.298,00			4.096.824,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)				376.285,00
247	-- Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245)-(201+223+244)	198.460.891,00			
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)				376.285,00
251	-- Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	198.460.891,00			
252	-- Данок на добивка				306.311,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)				69.974,00
256	-- НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	198.460.891,00			
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	253,00			469,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
259	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД	-198.460.891,00			
262	-- Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	198.460.891,00			
269	-- Добивка за годината				69.974,00
270	-- Загуба за годината	198.460.891,00			
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)				69.974,00
291	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	198.460.891,00			
292	-- Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	198.460.891,00			

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
605	- - Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 004 од БС)	1,00			1.002.151,00
609	- - Земјишта	900.126,00			900.126,00
612	- - Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	101.630.125,00			107.328.566,00
615	- - Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 013 од БС)	57.835.223,00			
624	- - Подобрување на земјиштето (< или = АОП 018 од БС)	6.056.431,00			
625	- - Заеми и кредити дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или = АОП 024+АОП 025+АОП 032+АОП 033+АОП 034+АОП 046+АОП 047+АОП 056+АОП 057+АОП 058 ОД БС)	171.001.477,00			203.667.631,00
626	- - Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+ АОП 046+ АОП 047+АОП 048 ОД БС)	149.758.129,00			101.201.414,00
629	- - Останати побарувања од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или= АОП 034+АОП 035+АОП 047+АОП 049+АОП 051+АОП 062 ОД БС)	420.204,00			9.716.543,00
630	- - Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 ОД БС)	240.369.503,00			534.822.326,00

631	- - Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од други трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 065 од БС)	180.825.369,00			180.825.369,00
634	- - Обврски по заеми и кредити земени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата(< или =АОП 086+АОП 087+АОП 088+АОП 089+АОП 090+АОП 096+АОП 104+АОП 107 ОД БС)	49.031.759,00			49.031.759,00
635	- - Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси (краткорочни трговски кредити) примени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата(< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 ОД БС)	336.503.659,00			45.046.677,00
638	- - Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 099+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	7.561.489,00			11.500.197,00
639	- - Обврски по основ на трговски кредити, аванси и останати обврски кон сите субјекти во земјата и странство (вкупно) (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 096+ АОП 097+ АОП 098+ АОП 099+ АОП 100+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	676.127.513,00			22.291.024,00
643	- - Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)				549.255.150,00
644	- - Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)				529.713.664,00
647	- - Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	860.567,00			657.882,00
650	- - Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства (< или = АОП 203 од БУ)	9.174.650,00			
654	- - Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)				11.375.536,00
655	- - Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)				600.744,00

661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	10.115.128,00			2.450.796,00
666	-- Приходи од дивиденди				102.500,00
667	-- Расходи на продадени производи и услуги	31.797.027,00			
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)				377.704.381,00
669	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)				1.629.337,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)				597.815,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)				2.721.981,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	148.378.210,00			217.311,00
675	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	1.002.006,00			
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	12.570.985,00			19.114.666,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	37.530.709,00			40.236.230,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	4.777.396,00			13.774.996,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	1.119.924,00			3.639.689,00
680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	10.899.212,00			11.019.677,00
681	-- Транспортни услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)				21.204.995,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	1.270.584,00			1.047.697,00
685	-- Производствени и занаетчиски услуги (< или = АОП 211 од БУ)	11.724.078,00			61.665.721,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)				789.017,00
688	-- Наемнина за земјиште (< или = АОП 211 од БУ)	27.561,00			
691	-- Вкалкулирани надомести за време на боледување				2.584.197,00

692	- - Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)				1.249.292,00
694	- - Јубилејни награди (< или = АОП 217 од БУ)	1.029.664,00			
695	- - Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)				6.786.450,00
696	- - Помошти (< или = АОП 217 од БУ)				1.415.773,00
698	- - Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	372.306,00			2.098.899,00
700	- - Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)				1.110.899,00
701	- - Надоместок за сместување и исхрана на терен (< или = АОП 217 од БУ)				16.021.803,00
704	- - Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)				16.550.572,00
707	- - Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	205.000,00			884.000,00
709	- - Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	337.017,00			1.267.936,00
710	- - Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	1.015.657,00			1.598.612,00
711	- - Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	4.818.120,00			4.621.385,00
712	- - Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)				3.705.051,00
714	- - Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	2.694.787,00			380.687,00
717	- - Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	38.617.026,00			34.452.957,00
718	- - Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	165.048,00			118.394,00
722	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	253,00			447,00
723	- - Просечен број на вработени во седиштето на субјектот врз основа на состојбата на крајот на месецот				447,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
4194	- 25.110 - Производство на метални конструкции и делови на конструкции	355.580.445,00			
4505	- 68.200 - Изнајмување и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот под закуп (лизинг)	830.567,00			

Потпишано од:

Natasha Stojanovska

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Годишен извештај за 2024 година

ФАКОМ АД, Скопје

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ФАКОМ АД - СКОПЈЕ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.-
31.12.2024 ГОДИНА

Јуни, 2025

СОДРЖИНА

Финансиски резултати БИЛАНС НА УСПЕХ.....	4
Вкупен приход.....	5
Трошоци	6
БИЛАНС НА СОСТОЈБА	7
АКТИВА.....	7
ПАСИВА	8
ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ.....	10

ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ

Финансиската анализа се однесува на неревидираните финансиски резултати на ФАКОМ АД за период од 01.01.-31.12.2024 год. споредено со истиот период од минатата година..

Во периодот од 01.01.-31.12.2024 година Друштвото оствари нето загуба од работењето во износ од 198.460.891 ден. наспроти добивката од 2023 год. (69.974 ден.) Ова се должи пред се на уште една турболентна година со нестабилно пазарно окружување. Изминатата 2024 год. беше слаба економска година која треба брзо да се надмине. Нарушувањето на ланците на снабдувањето предизвика раст на цените на материјалите, електричната енергија и другите енергенси т.е инфлацијата предизвика рецесија на пазарот во Европската унија, додека во блиското окружување предизвика голем недостиг од квалификувана работна сила која го забавува растот на компаниите.

Вкупните оперативни приходи во 2024 година изнесуваат 355.385.970 денари и истите се намалени за -67.52% во однос на 2023 год. како резултат на намалените приходи од странство за -67.56%, додека приходите од продажба на домашен пазар се намалени за -70,18% а останатите приходи по основ на вишоци, судски спорови, наплати на штети и др. се намалени за -22,88%. Финансиските приходи во 2024 год. се намалени за -16,54% во однос на 2023 г. како резултат на намалените приходи врз основа на позитивните курсни разлики од работењето со неповрзани друштва. Вкупните приходи за 2024 г. изнесуваат 356.411.012 ден. и истите се намалени за -67,56% во однос на 2023 г. Еден од факторите е што во текот на 2024 год е одделено ново друштво ФакомМонтажа ДООЕЛ.

Во периодот од 01.01.-31.12.2024 година Друштвото оствари оперативни расходи од 529.464.108 денари кои се за -50,73% помали во однос на 2023 година. Намалувањето на расходите се должи на намалениот трошок на сировините и материјали за -61,25%, намалување имаме кај трошокот за изнајмување на работници од надвор за изработка и извршување на услуги, додека трошоците за вработени се зголемени за -43,02% во однос на 2023 год. Финансиските расходи се зголемени за +7,36% во однос на 2023 год. како резултат на зголемените расходи по основ на камати и негативни курсни разлики. Вкупните расходи за 2024 год. се намалени за -49,48% во однос на 2023 год.

Тековните средства во 2024 год. се зголемени за +13,02% во однос на 2023 год. како резултат на зголемените побарувања од купувачите, зголемени побарувања по дадени заеми и зголемените пресметани приходи што неможеле да се фактурираат во 2024 год. Нетековните средства во 2024 год. се намалени за -11,76% од 2023 год. како резултат на намалување на материјалните средства (намалување на вредноста на градежните објекти и намалување на транспортните средства. Зголемени се и долгорочните финансиски средства односно вложувањата во долгорочните хартии од вредност.

Друштвото во текот на 2024 година користи краткорочен револвинг денарски и девизен кредит од Комерцијална банка и долгорочен денарски кредит по договор за кредит бр. RM2017/634 од Халк Банка.

Оствареното производство на ниво на Факом АД во 2024 год. изразено во еквивалентни тони бележи зголемување за +14% во однос на 2023 год. а во однос на планот имаме зголемување за +7%.

Во прилог е даден Билансот на успех:

БИЛАНС НА УСПЕХ

Биланс на успех	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Приходи од продажба	1.079.626.696	336.096.192	-68,87%
Останати приходи	14.427.077	19.289.778	13,70%
Вкупен приход	1.094.053.773	355.385.970	-67,52%
Трошоци за материјали, енергија	460.181.498	191.872.131	58,31%
Трошоци на вработени	399.957.375	190.326.533	52,41%
Останати трошоци	189.053.283	123.798.896	34,52%
Вкупни готовински трошоци	1.049.192.146	505.997.560	-51,77%
ЕБИТДА	44.861.627	-150.611.590	-235,72%
Амортизација	25.476.726	23.466.548	-7,89%
Оперативна добивка	19.384.902	-127.145.402	-555,90%
Финансиски приходи	4.656.561	1.025.042	-77,99%
Финансиски расходи	23.665.208	25.407.795	7,36%
Добивка (загуба) пред оданочување	376.285	-198.460.891	-52,84%
Данок на добивка	306.311		
Нето добивка (загуба) од работење	69.974	-198.460.891	-283,720%
Нето добивка (загуба)	69.974	198.460.891	-283,720%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Билансот на успех е прикажан во облик посебно да ја изразува добивката пред камати, даноци и амортизација, за да можат да се елиминираат ефектите од неготовинските трошоци врз работењето на друштвото.

Учеството и структурата на вкупните приходи на Друштвото е прикажано во следната табела:

Структура на приходи	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	517.105.191	154.209.464	-70,18%
Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги во странство	529.713.664	171.832.825	-67,56%
Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	32.149.959	9.223.336	-71,31%
Приходи од наемнина	657.882	830.567	26,25%
приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски	600.745		-100%
Вишоци	11.375.536		-100%
Добивки од продажба на нематеријали и материјали средства		9.223.336	100%
Останати приходи од работењето	2.450.797	10.115.128	312,73%
Вкупни приходи од работењето (оперативни приходи)	1.094.053.774	355.385.970	-67,52%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Вкупни трошоци

Нефинансиските трошоците (расходи од работењето) на ниво на ФАКОМ АД изнесуваат 1.074.668.871 денари или за -10% се намалени во однос на минатата година. Еден од факторите е што во текот на 2024 год е одделено ново друштво ФакомМонтажа ДООЕЛ.Процентот на зголемување и намалување кај поединечните нефинансиски трошоци може да се види поодделно по категорија на трошоци :

- Трошоците на продажба се намалени за -50.62%
- Трошоците за дистрибуција се намалени за -64.90%
- Административните трошоци се намалени за -50,33%
- Другите оперативни трошоци се намлени за -34,84%

Табела 1: Структура на трошоци за продажба на ФАКОМ АД

Трошоци на продажба	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	382.870.825	148.378.210	-61,25%
Трошоци за енергија (за производство)	55.175.421	35.940.517	-34,86%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	13.774.996	4.777.396	-62,60%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	3.639.689	1.119.924	-69,23%

Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги за производство)	61.665.721	11.724.078	-80,99%
Услуги за одржување и заштита	17.581.729	6.612.689	-62,39%
Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови и отпад	7.886.987	31.797.027	303,16%
Набавна вредност на продадени добра (стоки)			
Плата и надоместоци на плата (за производство)	221.520.367	126.213.494	-43,02%
Трошоци за амортизација (за производство)	24.287.406	22.761.520	-6,28%
Вкупно трошоци на продажба	788.403.141	389.324.855	-50,62%

Табела 2: Структура на трошоци на дистрибуција на ФАКОМ АД

Трошоци за дистрибуција	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Транспортни услуги	32.224.672	10.889.212	-66,21%
Почтенски услуги, телефонски услуги и интернет	1.047.697	1.270.584	21,27%
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	24.970		-100%
Дневници за службени патувања, нокувања и патни трошоци	2.098.899	372.306	-98,46%
Трошоци за репрезентација	1.267.936	337.017	-73,42%
Вкупно трошоци за дистрибуција	36.664.174	12.869.119	-64,90%

Табела 3: Структура на административни расходи на ФАКОМ АД

Административни расходи	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	4.175.475	1.550.192	-62,87%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за администрација)	460.829	99.026	-78,51%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација)	84.262	6.466	-92,38%
Плата и надоместоци на плата (за администрација, управа и продажба)	132.432.315	52.471.638	-60,38%
Останати трошоци за вработените	9.656.720	1.029.664	-89,34%
Трошоци за амортизација (за администрација, управа и продажба)	1.189.319	705.028	-40,72%
Надоместок на трошоци за вработените и подароци	33.683.274	10.239.431	-69,60%

Трошоци за надомест и др. примања на членови на управен и надзорен	884.000	205.000	-76,81%
Трошоци за спонзорства и донации	100.000		-100%
Трошоци за осигурување+ колективно осиг на вработ	2.599.744	1.015.656	-60,93%
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	4.621.385	4.818.119	4,26%
Даноци кои не зависат од резултатот членарини и др. Давачки	4.085.738	2.694.787	-34,04%
Останати трошоци на работењето	34.452.957	38.617.026	12,09%
Вкупно административни расходи	228.426.018	113.452.033	-50,33%

Други оперативни расходи	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Наем- лизинг	789.017	27.561	-96,51%
Комунални услуги	2.848.866	2.674.429	-6,12%
Останати услуги	6.689.552	1.161.059	-82,64%
Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања			
Вредносно усогласување (обезвреднување) на ост. Матер. С-ва			
Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на нематеријални	106.011		-100%
Кусоци, кало, растур, расипувања и кршење	49.795		-100%
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања			
Казни, пенали, надоместоци за штети и друго	118.394	145.068	22,53%
Останати расходи од работењето	10.573.901	9.789.608	-7,42%
Вкупно други оперативни расходи	21.175.536	13.797.725	-34,84%
Вкупни трошоци (без финансиските расходи)	1.074.668.871	529.464.108	-50,73%

Преглед на исплатена просечна нето плата

Ред Бр	Фактор АД	2024		2023		Пр. Нето плата 2024/2023 %
		Прос. Бр. На вработ	Просечна нето плата	Прос. Бр. На вработ	Просечна нето плата	
1	РЕ Производство	215	30.914	282	37.641	-17,87%
2	РЕ Инженеринг	17	35.160	24	43.966	-20,03%
3	РЕ Логистика	13	29.755	31	43.960	
4	РЕ Проект	12	35.947	18	40.706	

5						
	Вкупно	277	131.766	355	166.273	

Структура на прекувремени часови :

прекуврем.часови	2024 год.	2023 год.	% 24/23
РЕ Производство	12.234	52.472	-76,68%
РЕ Монтажа	4.927	75.674	-93,49%
Останати	1.170	5.129	-77,19%
вкупно	18.331	133.275	-86,25%

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Активата за периодот од 01.01.-31.12.2024 год. изнесува 1.318.573.658денари и е за - 5,50%% помала во однос на истиот период од 2023 година.

АКТИВА	денари		% на пораст
	31.12.2023	31.12.2024	2024/2023
А) ПОСТОЈАНИ СРЕДСТВА	208.893.765	184.321.339	-11,76%
Долгорочни финансиски средства	4.719.598	7.610.303	61,25%
Нематеријални средства	1.002.151	1	-99,99%
Материјални средства	203.172.016	176.711.035	-13,02%
Б) ТЕКОВНИ СРЕДСТВА	749.936.587	849.867.606	13,33%
Залихи	300.558.780	404.429.301	34,56%
Побарувања од купувачи	188.368.686	229.716.327	21,95%
Други побарувања	252.792.531	203.029.471	-19,69%
Аванси	7.538.280	7.998.947	6,11%
Пари и парични средства	678.311	4.693.560	591,95%
АВР	436.468.709	284.384.713	-34,84%
ВКУПНА АКТИВА	1.395.299.062	1.318.573.658	-5,50%

Структура на залихи:

денари % на пораст

Залихи	300.558.780	404.429.301	34,56%
Побарувања од купувачи	188.368.686	229.716.327	21,95%
Други побарувања	252.792.531	203.029.471	-19,69%
Аванси	7.538.280	7.998.947	6,11%
Пари и парични средства	678.311	4.693.560	591,95%
ABP	436.468.709	284.384.713	-34,84%
ВКУПНА АКТИВА	1.395.299.062	1.318.573.658	-5,50%

Структура на залихи:

ЗАЛИХИ	денари		% на пораст
	31.12.2023	31.12.2024	2024/2023
Сировини и материјали на залиха	229.083.174	341.196.998	48,94%
Залиха на резервни делови	71.475.605	63.232.303	-11,53%
Ситен инвентар во употреба	23.540.017	24.659.942	4,76%
Вредносно усогласување на залихи на ситен инвентар, амбалажа и автогуми	-23.540.017	-24.659.942	-4,76%
Вкупно:	300.558.779	404.429.301	34,56%

Движењето на побарувањата од купувачите по години е како што следи:

Побарувања од купувачи	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Побарувања од купувачи во земјата	97.439.589	141.606.779	45,33%
Побарувања од купувачи во странство	93.987.447	90.458.971	-3,75%
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	-3.058.350	-2.349.425	-23,18%
Вкупно	188.368.686	229.716.325	21,95%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Останатите побарувања се прикажани подолу во табелата:

Останати побарувања	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Данок на додадена вредност	6.646.430	28.417.449	327,56%
Побарувања за повеее уплатени даноци на добивка, данок на	3.070.113	2.708.736	-11,77%
Побарувања од вработените за акритации за службените патувања	589.715	336.814	-42,89%
Побарувања и дадени заеми	242.486.774	142.804.430	-41,11%
Вкупно	252.792.532	174.267.429	-31,06%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

ПАСИВА

Пасивата во билансот на состојба е намалена како резултат на намалените обврски кон вработените.

Состојбата со пасивата на друштвото е прикажана во следната табела:

ПАСИВА	денари		% на пораст
	31.12.2023	31.12.2024	2024/2023
A) КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	515.011.321	515.011.321	0,11%
Запишан капитал	180.825.369	180.825.369	
Резерви	80.708.998	83.669.677	3,67%
Акумулирана добивка/загуба	253.406.980	253.406.980	
Нето тековна добивка/загуба	69.974	-198.460.891	-283.720%
Б) ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ	49.031.759	49.031.759	
Заеми и кредити	49.031.759	49.031.759	
В) ТЕКОВНИ ОБВРСКИ	831.255.983	949.804.495	4,39%
Обврски спрема добавувачи	505.008.853	649.940.015	28,70%
Обврски кон вработени	30.625.468	25.743.981	-15,93%
Тековни даночни обврски	1.344.497	147.248	-89,05%
Обврски по заеми и кредити	292.455.909	272.334.671	-6,88%
ПВР	182.676	296.269	62,18%
Други тековни обврски	1.638.580	1.638.580	
ВКУПНА ПАСИВА	1.395.299.062	1.318.573.658	5,50%

Тековни обврски	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Обврски спрема добавувачи во земјата	326.103.779	285.455.232	-12,46%
Обврски спрема добавувачи во странство	16.999.679	120.463.199	608,62%
Обврски за примени аванси, депозити и кауции	45.046.677	51.048.427	13,32%
Обврски за примени аванси, депозити и кауции од странство	116.858.716	192.973.157	65,13%
Вкупно	505.008.851	649.940.015	28,70%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Обврски спрема вработени	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	10.155.700	7.117.972	-29,91%
Обврски за плата и надоместоци за плата	18.394.055	13.294.271	-27,73%
Останати обврски спрема вработените	2.075.713	5.331.738	156,86%
Вкупно	30.625.468	25.743.981	-15,94%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Кредити	31.12.2023	31.12.2024	% на пораст 2024/2023
Долгорочни обврски по заеми и кредити	49.031.759	49.031.759	
Краткорочни обврски по заеми и кредити	292.455.909	272.334.671	-6,88%
Вкупно	341.487.668	321.366.422	-5,89%

	денари		% на пораст
КРЕДИТИ	31.12.2022	31.12.2023	2023/2022
Долгорочни обврски по заеми и кредити	49.031.759	49.031.759	
Краткорочни обврски по заеми и кредити	242.955.657	292.455.909	20,37%
Вкупно	291.987.416	341.487.668	16,95%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

Финансиски показатели	2023	2024	% на пораст 2024/2023
Тековна ликвидност	1,43	1,20	-16,08%
Моментална ликвидност	1,07	0,77	-28,04%

Нето обртен капитал	355.149.314	184.447.822	-48,06%
Обрт на побарувања	5,81	1,70	-70,74%
Период на наплата на побарувања	63	215	241,27%
Период на исплата на обврски	234	397	69,66%
Обрт на залихи	4	0,27	93,25%
Просечно времетраење на врзување на средства во залихи	100	430	330%

Во 2024 година показателот на **тековна ликвидност** е 1,20 што значи дека тековните обврски ќе бидат намирени на време, додека **моменталната** способност на плаќање може значително да варира затоа ликвидноста се проценува во просек.

Нето обртниот капитал е разлика помеѓу тековните средства на друштвото и неговите тековни обврски што треба да ги плаќа. Овој капитал во 2024 г. е намален како резултат на зголемените побарувања од купувачи и фактури кои се очекуваат да бидат наплатени во наредниот период и зголемените обврски по основ на заеми и кредити.

Обртот на побарувањата е намален што значи дека друштвото ја намалило својата наплата од купувачите.

Периодот на наплата на побарувањата – имаме зголемување на период за наплата на побарување. Периодот за наплата на побарувањата треба постојано да се следат затоа што истите во одреден законски рок застаруваат.

Периодот на **исплата на обврските** е зголемен за +69,66% во однос на минатата година покажува дека просечно за 397 дена ги исплаќаме обврските спрема добавувачите. Друштвото во 2023 год. ги исплаќало обврските за околу 7-8 месеци за разлика пак во 2024 г. обврските ги исплаќа просечно за 13 месеци.

Показателот на **вкупната задолженост** е зголемена како резултат на зголемените тековни обврски од билансот на состојба, односно процентот на пораст на вкупните обврски е повисок од порастот на вк.средства во истиот период.

Показателот **нето профитна маржа** ни го покажува односот на нето добивката во однос на вкупните приходи што значи дека друштвото крајот на годината 2024 ја завршила со негативен финансиски резултат од -198.460.891 денари.

20.06.2025

Скопје

Претседател на Управен Одбор

Факом АД Скопје

Роберт Гиновски

